

ПОЗИЦИЯ НА БАПЗГ ОТНОСНО ПРОБЛЕМА С ДЕТСКИТЕ ЯСЛИ

БАПЗГ възразява срещу необосновано грубите, неверни и некомпетентни твърдения на г-жа Антонина Кенова от Националния инициативен комитет за качествено и иновативно образование, изказани в ефира на БТВ радио, във връзка със **Закона за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищно образование /ЗПУО/**, публикувано на сайта на Народното събрание, с вх. № 48-254-01-83/ 02.12.2022 г., който има за цел ликвидирането на детските ясли като самостоятелни структури за отглеждане и възпитание на деца от 3 м. до 3 годишна възраст. В изявлението си г-жа Кенова изказва редица неверни твърдения и умишлено заблуждава слушателите с цел да получи подкрепа за набързо написан пореден законопроект, който да промени концептуално грижата за децата до 3-годишна възраст в нашата страна.

От изявлението на г-жа Кенова и нейните поддръжници (с неизвестен брой, но много гласовити) става ясно, че тъй като живеем в 21-век е задължително да се разруши модела на „ясленото дело“ в България, чиято история надхвърля 100 години. За пореден път с младежки плам искаме да ликвидираме доказано работещи структури само защото имат дългогодишна история. В нашата страна има много примери за това, как автоматично пренасяме добри европейски практики, водени от желанието да усвоим европейски средства, без да отчитаме националните системни връзки и взаимодействия и в крайна сметка вместо да улеснят бита на българите, те го затрудняват все повече. Факт е, че ясленото дело е развито и утвърдено в България от миналия век, но също така е факт, че то е надграждано и развивано във времето, съобразно съвременните изисквания за грижи и образование на децата в ранна детска възраст.

В желанието да подкрепи тезата си г-жа Антонина Кенова изказа категорично неверни твърдения, част от които БАПЗГ е длъжна да опровергае.

Г-жа Кенова твърди, че дейността в детските ясли е безконтролна, МЗ е само „гара разпределителна“ на финансов ресурс. Без да

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /В А Н Р Н/**

коментираме компетентността на г-жа Антонина Кенова ще я посъветваме да направи проучване на законодателната база преди да прави подобни изявления в национален ефир или умишлено да заблуждава слушателите.

Категорично възразяваме срещу твърденията на г-жа Кенова за работата на медицинските специалисти в детските ясли и ще предприемем стъпки за законов отговор заради поредното изявление уронващо престижа на съсловието.

Без да влизаме в излишни подробности държим да информираме обществото, че медицинските специалисти се грижат освен за болни и за здрави хора. Тяхното място е до бременните жени, когато бременността се развива нормално, до семействата в грижите за здравето новородено дете и до превръщането му във възрастен човек във всички етапи на развитие, до подпомагане на възрастните хора във всекидневието.

Здравната грижа се изразява при промоцията на здраве и профилактиката на болестите.

Конкретно в детските ясли специалистите по здравни грижи са обучени и следят за физическото и психическо развитие в ранно детство, нарушения на развитието и поведението, профилактика на болестите, лична хигиена и изграждане на хигиенни навици. Те извършват оценка и анализ на здравното състояние на децата, адаптацията им към детската ясла, здравословното хранене, здравните грижи за деца с увреждания и хронични заболявания, както оказване на първа медицинска помощ.

Не остава на заден план здравното образование на родителите, създаването на нагласи за здравословен начин на живот и др.

Знае ли активистката Кенова, че има утвърдена програма на министъра на здравеопазването за надграждащо продължаващо професионално обучение.

Замяната на медицинските специалисти с други ще бъде в ущърб на децата. Обучението на децата в детските ясли се осъществява под ръководството на педагог. Той разработва, планира, ръководи, контролира и участва в провеждането на цялостната обучителна работа с децата. Медицинските специалисти, заедно с педагозите работят по програми и помагала, адаптирани за деца до три годишна възраст.

Напълно волунтаристични са твърденията на г-жа Антонина Кенова и нейните съмишленици, че първо трябва да се ликвидират

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /В А Н Р Н/**

детските ясли и чак след това да се направи стандарт за ранно детско развитие, след което университетите да „изкарат“ специалисти, които да се грижат за децата и да не са с медицинско образование.

БАПЗГ за кой ли път изразява категоричното си становище, че е необходима единна и координирана дългосрочна държавна политика за детето. При липса на разработена междусекторна стратегия за детско развитие с ясни и всеобхватни политики, които да определят ролята и мястото на специалистите от мултидисциплинарен екип, с гарантирано финансиране и осигуряване на устойчивост на нов модел на предоставяне на услуги за децата не трябва да се правят структурни промени в настоящата система. **Защото и в момента** националните политики за ранното детско развитие се декларират като ключов приоритет в редица нормативни документи. Различни министерства и агенции участват в този процес – Министерството на образованието и науката (МОН), Министерството на здравеопазването (МЗ), Министерството на труда и социалната политика (МТСП), Агенцията за социално подпомагане (АСП).

Поради липсата на координация между институциите, услугите за отглеждане и грижа за децата остават фрагментирани. Липсват или са частично предоставени програми за патронаж, подкрепа за родителите при отглеждане на новородени и деца в ранна детска възраст, както и проактивното издирване на деца в риск. В нашата страна тези услуги в голямата си част се предоставят частично и неkoordinирано от различни неправителствени организации без подкрепа от държавата и се прекратяват когато проектното им финансиране приключи.

Убедени сме, че инвестицията в грижата за децата е задача на държавата и тя трябва да гарантира, координира и контролира предоставените грижи и услуги.

Милка Василева